

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 141/2016-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. marca 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Veselým, Advokátska kancelária, Mierová 1, Veľký Krtíš, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. augusta 2015 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Obo 43/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. decembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou v petite namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 20. augusta 2015 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Obo 43/2014 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie alebo napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka v právnom postavení žalobkyne bola účastníčkou súdneho konania o náhradu škody, ktorú si uplatnila v roku 2008 na Okresnom súde v Banskej Bystrici proti odporcovi [REDACTED], správcovi konkurznej podstaty. Tento návrh sťažovateľka odôvodnila tým, „že uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 36-24 K 298/01 zo dňa 31.1.2002 bol vyhlásený na majetok dlžníka [REDACTED] – [REDACTED]

V čase vyhlásenia konkurzu aj v súčasnej dobe som manželkou úpadcu, pričom naše bezpodielové spoluvlastníctvo manželov vzniklo uzavretím nášho manželstva a bolo zrušené v zmysle zákona o konkurze a vyrovnaní vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu, t. j. môjho manžela, ktorý podnikal ako fyzická osoba, pričom počas trvania nášho manželstva nedošlo k zrušeniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov...

Celková hodnota nehnuteľností patriacich do zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov bola značná a presahovala čiastku 10.000.000,-Sk s tým, že vzhľadom k tomu, že toto konanie trvalo značnú dobu..., tak som na základe návrhu správcu konkurznej podstaty súhlasila s tým, že bude uzavretá dohoda o vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva manželov a to takým spôsobom, že správca konkurznej podstaty bude akceptovať tú skutočnosť, že ja sa vzdám značnej miere svojho podielu... vzhľadom k dlhom, ktoré zaťažujú tento majetok a následne som uzavrela súdny zmier dňa 30.06.2006 a to tak, že sa [REDACTED] zaviazal mi zaplatiť sumu 1.000.000,- Sk a to tak, že 50.000,- Sk (správne má byť 500 000,- Sk, pozn.) mi zaplatí v lehote 7 dní od obdržania finančných prostriedkov zo speňaženia nehnuteľností nachádzajúcich sa na [REDACTED] a [REDACTED] nachádzajúcich sa na ul. [REDACTED], sumou ďalších 500.000,- Sk v lehote 7 dní od obdržania finančných prostriedkov zo speňaženia týchto nehnuteľností na [REDACTED] na ul. [REDACTED], na účet môjho právneho zástupcu. Taktiež sme prehlásili, že uzatvorením tohto zmiernu sú vypořádané všetky práva a povinnosti vyplývajúce z BSM a tiež pohľadávok a záväzkov vzniknutých počas trvania BSM a ďalšie nároky z tohto titulu voči sebe nemajú...

Následne som čakala na speňaženie predmetných nehnuteľností, ktoré správca konkurznej podstaty aj speňažil a viackrát mi prisľúbil vyplatenie predmetnej sumy 1.000.000,- Sk kde túto skutočnosť potvrdil písomne, avšak nakoniec som zistila, že mi tento nemieni predmetnú sumu vyplatiť z dôvodu rôznych obštrukcií a účelových konaní a z tohto

dôvodu som bola nútená riešiť celú záležitosť takým spôsobom, že som bola nútená domáhať sa svojich práv súdnou cestou a žiadať od správcu konkurznej podstaty vyplatenie sumy 1.000.000,- Sk, ktorú mi mal vyplatiť, a ktorú mi tento nezaplatil, hoci v tomto smere uzatvoril súdny zmier o vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva manželov a zaviazal sa zaplatiť mi predmetnú sumu.

Na základe tohto návrhu Okresný súd v Banskej Bystrici začal vo veci konať... a po vypočutí účastníkov súdneho konania som bola upovedomená, že ďalšie pojednávanie sa konať nebude, pretože spis bol predložený Krajskému súdu v Banskej Bystrici...

... Po postúpení veci Krajskému súdu..., krajský súd rozhodol tak, že návrh zamietol a odporcovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

... Proti tomuto rozsudku som podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie a to dňa 21.07.2014.

... Následne Krajský súd... vydal opravné uznesenie...

Na základe odvolania mojej osoby rozhodoval o veci Najvyšší súd..., ktorý rozsudkom 5 Obo 43/2014 zo dňa 20.08.2015 napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici 49Cbi 1/1/2014-222 v spojitosti s opravným uznesením 49Cbi/1/2014-234 potvrdil..

... Súd v danej veci použil neadekvátne metódy výkladu vynútených právnou úpravou, ktorá je vo svojej podstate nekomplikovaná a jasná a nepripúšťa viaceré interpretačné výsledky. Metódy výkladu, ktoré použil v danej veci sa mali primeraným, zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom prejavíť aj v odôvodnení rozhodnutia, čo sa však nestalo...“.

3. S poukazom na rozhodovaciu prax ústavného súdu ďalej sťažovateľka uvádza, že „zásadnou právnou a skutkovou otázkou, ktoré mali sudy riešiť v mojom prípade, či došlo k porušeniu povinností správcu konkurznej podstaty pri výkone svojich povinností“ a po citácii ustanovení § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 8 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. k) zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov tvrdí, že „správca konkurznej podstaty... porušil svoje povinnosti a to nasledovným spôsobom:
a) pri uzatváraní súdneho zmieru na Okresnom súde v Lučenci ma uviedol do omylu ohľadne vyplatenia sumy 1.000.000,- Sk

b) na základe takéhoto súdneho zmieru odpredal nehnuteľnosti a v stanovenej lehote mi finančné prostriedky neuhradil,

c) uhradil pohľadávku veriteľovi mojej osoby, ktorý si ju prihlásil do konkurzu s tým, že sa jednalo o pohľadávku voči obom manželom, kde podľa súdneho zmieru všetky dlžoby mal vyplatiť správca konkurznej podstaty z výťažku predaja nehnuteľností,

d) podľa môjho názoru správca konkurznej podstaty úmyselne konal tak, aby mi nezaplatil žiadnu sumu a v podstate uspokojil čiastočne veriteľa z titulu jeho prihlásenej pohľadávky, kde zdôrazňujem, že sa jednalo o spoločný dlh.

Keďže sa Najvyšší súd... nezaoberal touto skutočnosťou a jeho rozhodnutie považujem za arbitrárne.“

4. Na základe uvedenej argumentácie preto sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Najvyšší súd... v konaní 5 Obo 43/2014 zo dňa 20.08.2015 porušil základné právo [REDAKOVANÉ]... na súdnu ochranu podľa § 46 ods. 1 Ústavy..., a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru...“

Rozsudok Najvyššieho súdu.. 5 Obo 43/2014 zo dňa 20.08,2015 sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu... na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Priznáva sa náhrada trov právneho zastúpenia v sume 296,44 €.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo

slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Predmetom sťažovateľkinej sťažnosti je namietané porušenie označených práv zaručených ústavou a dohovorom (bod 1) postupom a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obo 43/2014 z 20. augusta 2015 v napadnutom odvolacom konaní v zásade z dôvodov uvedených v bodoch 2 a 3.

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde... Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo... prejednaná nezávislým a nestranným súdom...

9. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (ako aj práva na spravodlivý proces) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

10. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03, I. ÚS 334/08).

11. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov. V právomoci ústavného súdu zostalo následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu v súvislosti s jeho napadnutým postupom a rozhodnutím o odvolaní sťažovateľky sú zlučiteľné s označeným článkom ústavy (resp. dohovoru).

12. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu ústavný súd dospel k záveru, že svoje rozhodnutie, ktorým potvrdil rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 49 Cbi 1/2014 z 30. mája 2014 vo veci samej ako vecne správne, náležite a logicky odôvodnil. Po opísaní skutkových a právnych okolností veci, ktoré predchádzali jeho rozhodnutiu, ako aj záverov rozsudku krajského súdu o zamietnutí jej žaloby o náhradu škody (na s. 2 až s. 5) a tiež odvolacích námietok sťažovateľky, ktoré sú v podstate totožné s jej námietkami uvedeným v tejto sťažnosti

(pozri body 2 a 3), ako aj vyjadrenia správcu konkurznej podstaty k týmto námietkam (s. 6 a s. 7) sa ústavný súd vzhľadom na rozsah odôvodnenia a závery najvyššieho súdu (pozri s. 8 až s. 10) na rozdiel od sťažovateľky nedomnieva, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu je arbitrárne.

13. K samotným nosným dôvodom uvádzanými sťažovateľkou v sťažnosti (body 2 a 3) ústavný súd uvádza, že otázka uzavretia súdneho zmieru pri vysporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva bola osobitne riešená v samostatnom (ďalšom) súdnom konaní a všeobecné súdy (odvolací krajský súd a dovolací najvyšší súd) ju posúdili tak, že súdny zmier bol uzavretý platným a účinným spôsobom. Z dôvodu dlhov sťažovateľky sa sporná čiastka 1 000 000 Sk podľa najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho nedostala do osobnej dispozície sťažovateľky (tento dlh sťažovateľky existoval voči veriteľovi už v roku 1999), a preto jej žiadna škoda ani nemohla vzniknúť. Uzavretému súdnemu zmieru neodporovala podľa najvyššieho súdu ani skutočnosť, že táto suma bola vyplatená priamo veriteľovi sťažovateľky v konkurznom konaní. Uvedená okolnosť aj podľa názoru ústavného súdu zohľadňuje ústavný princíp spravodlivosti, ktorý je v tomto ohľade významnejší ako spor o nesprávnu „zákonnú“ interpretáciu a aplikáciu na vec použitých zákonných noriem v kontexte tejto veci. Navyše, konkrétne dôvody k údajnej nesprávnej aplikácii právnych noriem sťažovateľka v sťažnosti ani bližšie nešpecifikuje.

14. Tu je podľa názoru ústavného súdu potrebné zvýrazniť, že odôvodnenie sťažnosti sťažovateľkou je (iba) ďalším pokračovaním tých istých argumentov v spore pred všeobecnými súdmi a okrem popisu priebehu namietaného súdneho prípadu sťažovateľka (navyše bez akejkoľvek súvislosti s jej vecou) iba mechanicky poukazuje na niektoré rozhodnutia ústavného súdu a tiež Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkali nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov. Sťažovateľka iba opakuje námietky, ktoré už boli predmetom preskúmania najvyšším súdom na základe jej odvolania proti rozsudku krajského súdu, a jej sťažnosť je vlastne iba polemika s právnym názorom krajského súdu a najvyššieho súdu, akým posúdili jej nárok na náhradu škody. Sťažovateľka tak stavia ústavný súd do pozície bežnej prieskumnej inštancie všeobecného súdnictva.

15. Vychádzajúc z uvedeného, je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovaným rozhodnutím najvyššieho súdu o zamietnutí žaloby o náhradu škody a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

16. Nad rámec ústavný súd ešte uvádza, že sťažovateľka, kvalifikovane zastúpená advokátom, namietala v úvode sťažnosti aj porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu, ale v petite sťažnosti a v jej odôvodnení neuviedla žiadne konkrétne dôvody, v čom vidí údajné porušenie tohto práva postupom najvyššieho súdu (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Ústavný súd sa preto jej sťažnosťou v tejto časti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2016